

Malin Byström har befunnit sig i den internationella hetluften i snart tio år. Men karriären har ett pris och om det inte fungerar med familjen är hon fast besluten att ändra på sin situation. Just nu är vår senaste världsstjärna Sverigeaktuell med två roller på Kungliga operan och en på Malmö Live. Viveca Ringmar fick en pratstund.

»» Jag längtar efter få sjunga Wagne

TEXT VIVECA RINGMAR
FOTO PETER KNUTSON
& MONIKA RITTERSHAUS (FÖRESTÄLLNINGSBILD)

att

r«

FAKTA

Namn Malin Byström

Ålder 42

Bor Stockholm

Familj Maken Markus

Schwartz och barnen

Love, Siri och Alvar

Utmärkelser Jenny

Lind-stipendiet och

Birgit Nilsson-stipen-

diet, m.fl.

JAG HAR INTE VARIT NÅGON stor älskare av Rosenkavaljeren tidigare, det har inte varit en av mina favoritoperor, men nu känner jag att Marskalkinnan är en drömroll. Jag har vetat att det är en roll som skulle passa mig, men jag har inte förstått det på djupet förrän vi började repetera. När jag själv nu börjar komma in i medelåldern drabbas jag verkligen av hennes funderingar om tidens gång, säger Malin Byström.

”Tiden är ett förunderligt ting. Medan man lever för fullt är den absolut ingenting. Men sedan, med ens, då uppfattar man ingenting annat än den” sjunger Malin som Marskalkinnan i operans första akt.

– Hon fattar sina egna beslut och går vidare i livet.

Hon är inget offer, som tyvärr många kvinnoroller i operans värld är. Förhoppningsvis kan jag ha med mig den här rollen under många år framöver och utveckla den på olika sätt.

Malin Byström berättar att hon började instuderingsarbetet ett år i förväg.

– Det är en lång resa när man gör en Strauss-roll, varje sida i partituret är fullproppad med information, musikaliskt byter det ofta stil och taktart, det tar tid att lära sig. Första akten är ett riktigt maraton för Marskalkinnan. Under en timme och 20 minuter går jag inte av scenen.

I VÅR ÅTERKOMMER MALIN BYSTRÖM till Stockholmsoperan, då som Donna Elvira i Mozarts Don Giovanni, även det är en ny roll för henne. Tidigare har hon sjungit Donna Anna i samma opera.

– Det är en enorm arbetsinsats varje gång man ska göra en instudering av en ny roll och det har varit tuft de senaste åren med Marskalkinnan, Donna Elvira och sex andra nya roller. Jag längtar efter att få göra dessa roller på nytt i framtiden så jag får skörda lite, säger Malin och skrattar.

– Jag lär mig snabbt, men om jag utnyttjar detta faktum och börjar lite för sent så märks det. Rösten behöver alltid sin tid. Även om min hjärna lär sig en roll, så har rösten inte fattat och då blir jag trött, därför att jag inte har satt det i kroppen, i musklerna. Man kan inte forcera processen, även om man har en bra teknik.

MALIN BYSTRÖM ÄR UTBILDAD vid Musikhögskolan i Göteborg och Operahögskolan i Stockholm, som hon dock inte gick ut eftersom hon fick engagemang i Lübeck i Tyskland redan under utbildningen. Sedan följde en fast anställning i Nürnberg under några år innan hon blev frilans. År 2004 blev Malin gravid och flyttade hem. Samtidigt fick hon kontakt med en svensk agent som hon har samarbetat med sedan dess och som har hjälpt henne till en internationell karriär. Nu är Malins kalender fulltecknad fram till våren 2019.

Hon bor med sin familj i Stockholm, mannen Markus Schwartz som också är sångare och de tre barnen, elva, sex och tre år gamla.

– Karriären kostar på, det är en tung apparat när man har familj. Vi har löst det så att om jag till exempel är borta i åtta veckor, så reser en del av familjen eller ibland alla barnen till mig en period, så att vi inte är ifrån varandra för länge, berättar Malin.

– När jag nu har fattat beslutet att resa mycket och sjunga internationellt

A woman with blonde hair, wearing a bright pink sleeveless dress and high heels, stands in a room. She is leaning against a wall with blue patterned wallpaper. In the background, there is a dark wooden desk with a clock and a chair. The room has wooden floors and a patterned armchair in the foreground.

»Som tonåring var jag en riktig nörd, passionerad, stod i skivaffärer och lyssnade på olika sångare, mest på Maria Callas. Jag blev helt tagen. Man hör så mycket av hennes personlighet i rösten, det är en naken röst som går direkt in...«

»När Malin Byström sjunger står tiden still. Allt sker i hennes röst, som skimrar av färger och nyanser. Varje min, varje gest och blick återspeglar musikens intrikata detaljbygge.« Svenska Dagbladets Bo Löfvendahl om insatsen i den aktuella uppsättningen av Rosenkavaljeren på Kungliga operan.

ska jag försöka att inte ha dåligt samvete. Om det inte fungerar med familjen får jag i så fall ändra min situation.

MALIN BYSTRÖM SÄGER ATT hon är glad över att kunna vara på Stockholmsoperan och arbeta i Sverige en del framöver. I januari nästa år ska hon sjunga rollen som Leonore i Beethovens enda opera Fidelio. Det blir en konsertant föreställning i Malmö Live Konserthus.

– Att kunna välja vad jag vill göra och ta hand om min lust är viktigt för mig just nu, vilket innebär att också kunna säga nej. Lusten till arbetet är en känslig sak. Om man inte har den blir det inte bra. Då kan man bli trött, ledsen och kanske till och med sjuk. Det måste finnas en balans. Därför vill jag just nu få förvalta alla dessa härliga roller som jag har lärt mig de senaste åren och sjunga dem igen. Men jag längtar även efter nya utmaningar som att få sjunga Verdi, Strauss och Wagner.

MALIN BYSTRÖM VÄXTE UPP I EN musikerfamilj i Helsingborg. Pappan var flöjtist i Helsingborgs symfoniorkester och mamman organist och körledare. Malin spelade piano, sjöng i mammas kör och är övertygad om att den bakgrunden har varit betydelsefull.

– Jag fick den klassiska musiken med modersmjölken och har ett musikaliskt öra helt enkelt. Som tonåring var jag en riktig nörd, passionerad, stod i skivaffärer och lyssnade på olika sångare, mest på Maria Callas. Jag blev helt tagen. Man hör så mycket av hennes personlighet i rösten, det är en naken röst som går direkt in...

ATT STÅ PÅ SCENEN var en dröm tidigt i livet, berättar Malin som spelade teater under uppväxten. Och drömmen om att sjunga, som också fanns tidigt, tog henne så småningom till de stora operascenerna i världen.

– Jag har en talang och jag tror att jag har förvaltats den väldigt bra. Rent sångtekniskt har jag haft en otrolig fördel jämfört med många svenska kollegor eftersom jag hittade en fantastisk lärare 1997.

Amerikanen Jonathan Morris har sedan dess varit Malins sångpedagog och hon besöker honom fortfarande ett par gånger per år.

– Jag hade en fin men lite luddig röst när jag träffade Jonathan. Han lyckades kanalisera den och göra den till ett instrument som, när det fungerar som bäst, vibrerar ut i salen och inte stannar inne i mitt huvud.

MALIN BYSTRÖMS RÅD till unga sångare är att söka med ljus och lykta efter en pedagog som passar.

– Om du är olycklig när du går från en sånglektion, så lämna den lära-ren! Det ska inte svida eller göra ont i halsen. Om du är på en institution och får höra att ”vi har bara de här pedagogerna”, så nöj dig inte med dem om det inte känns bra. Var lite obekvämlig! Rösten är ett levande instrument, som kan ta skada.

Sin egen röst beskriver Malin som en lyrisk till lyrisk-dramatisk sopran med ganska mycket färg.

– När min röst är som bäst och mest följsam lyder den min tanke. Och det är dit jag vill komma – att rösten följer den känsla jag vill förmedla utan att jag behöver tänka tekniskt. I vissa ögonblick på scenen kan jag bli väldigt uppfyllt när jag märker att det fungerar. Då kan jag känna mig fullständigt fri, närvarande och lycklig.

«DOMINGO VAR OTROLIGT GENERÖS MOT MIG» MALIN BYSTRÖM OM

Största musikaliska upplevelsen När jag var tolv år hörde jag Beethovens femte pianokonsert i Helsingborgs konserthus och blev verkligen drabbad. Jag blev helt in dragen i musiken, oerhört berörd.

Förebilder Leontyne Price, Maria Callas och Birgit Nilsson.

Drömmroller Elisabeth i Verdis Don Carlos, Salome i Richard Strauss opera och gärna Verdis Aida. Tatjana i Tjajkovskijs Eugen Onegin har jag också drömt om. Jag har inte gjort något på ryska, så det vore spännande.

Det bästa med jobbet Alla fina klänningar! Ha, ha, ha! Lite yttlig får man vara ibland, men det är verkligen roligt att få bära vackra klänningar i fantastiska material. När jag gjorde min allra första roll, på Vadste-naakademien, blev jag förvånad när sömmerskorna började ta mina mått; ska ni se fem klänningar till mig nu?

Och förstas mötet med musiken och andra konstnärer – att få vara mitt i musiken.

... och det sämsta Att jag inte får vara med mina barn i deras vardag hela tiden.

Mötet med Plácido Domingo

Vi sjöng tillsammans i Mas-senets opera Thaïs i Valencia i Spanien 2012. Han var otroligt generös mot mig och sa: du är så bra och ska bara välja det som du verkligen vill göra! Det rådet har jag försökt ta till mig.

Alternativt yrke Bibliotekarie. Jag var boknörd som barn och älskade ”bibblan”.

Okänd talang Jag är bra på handarbete, särskilt att sticka.